

EL FOGATGE DE 1515

Localització i consulta digital 500 anys després

Per Jordi Plana Tomàs

Introducció

Els fogatges de 1497 i 1553 van ser estudiats i transcrits per en Josep Iglésies i Fort (1902-1986). Els treballs van ser publicats per la Fundació Salvador Vives Casajoana, i editats per en Rafel Dalmau. El fogatge de 1553 fou publicat en 2 volums –editats el 1979 i 1981–. I el fogatge de 1497 publicat el 1991 de manera pòstuma, també en 2 volums.

El fogatjament del 1515, que també va ser estudiat per en Josep Iglésies no va estar mai editat en el seu conjunt. Malauradament el treball es va perdre en el trasllat de la seu que va fer l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) a la qual Josep Iglésies havia lliurat l'original del treball.

Aquest treball “perdut” hagués donat una continuïtat tant en els treballs publicats anteriorment com en la consulta per part nostra. Fa uns anys es va localitzar i publicar una primera carpeta amb la relació de pobles (per comarques) amb el nombre de focs corresponents. Però hi manca la resta del treball –no localitzat– que seria la transcripció dels focs de les poblacions amb els noms i cognoms.

Al llarg dels anys diversos autors han estudiat i publicat diversos treballs fent-ne ressò del Fogatge del 1515 però sempre d'una manera parcial, generalment publicant les dades referents a una població concreta o a una zona més o menys extensa, però mai d'una manera exhaustiva i abastant tot el territori com en els treballs d'en Josep Iglésies.

Els fogatges en la recerca genealògica

Quasi be tothom que ens dediquem a la recerca dels nostres avantpassats hem consultat alguna vegada els fogatges:

- I) per saber la distribució dels cognoms motiu de les nostres recerques dins el territori;
- II) per constatar si ja s'havien establert els nostres avantpassats en una o altra població en una època determinada;
- III) per comprovar d'una manera fefaent la continuïtat d'un cognom en alguna població.

I a mes, tot això en una època en la qual la existència de documentació pot ser molt minsa, o fins i tot en molts cops inexistent.

Localització física

El manuscrit original del Fogatge de 1515 es troba a l'Arxiu de la Corona d'Aragó sota l'entramat de seccions i signatura "Arxiu de la Corona d'Aragó, Reial Patrimoni, Mestre Racional, A-401)".

Fa uns 20 anys vaig tindre la oportunitat tant de consultar-lo diverses vegades com d'aconseguir una còpia en paper de la microfilmació de dit fogatjament de les vegueries de Tarragona i Vilafranca.

Ja aleshores, recordo que estranyament la seva localització per part dels tècnics de l'arxiu (després d'haver-lo trobat en els índex de l'ACA) no va ser gens fàcil, al menys en aquella època.

Localització digital

Ja fa diversos anys el varen penjar a la web de PARES (Portal de Archivos Españoles) <http://pares.mcu.es> .

Amb aquesta digitalització del Fogatge del 1515 i l'accés obert des de la xarxa semblaria que tots els interessats en la genealogia n'haguessin de tenir coneixement i en poguessin accedir amb relativa facilitat.

La experiència al llarg de tots aquests anys però, m'indica el contrari. No sols desconeixement de la ubicació, sinó que molts cops, fins i tot el desconeixement total de la existència d'aquest Fogatge en sí mateix.

Per tant, semblaria que la mateixa dificultat que vaig tindre fa 20 anys en la seva localització física es tornés a repetir en la seva localització digital i que, a més, la publicació i difusió de les obres d'en Josep Iglésies (fogatges del 1497 i 1553) hagués eclipsat els altres fogatges no editats.

I encara que l'accés digital al Fogatge de 1515 no sembla gaire complicat, la seva ubicació dins l'entramat d'arxius de la pàgina web que l'acull, afegit a la peculiar nomenclatura de localització per part de l'ACA tampoc fa que el seu accés sigui fàcil, a més, el fet que tot el llibre estigui escanejat com un sol volum de 944 pàgines tampoc sembla ajudar, en un principi, a la agilitat en la seva consulta.

Accés i consulta digital

A ningú se li escapa doncs, que la consulta dels fogatges pot arribar a ser cabdal en les nostres investigacions i també que entre el fogatge del 1497 i el fogatge de 1553 hi ha un vuit molt gran, i que encara que el fogatjament del 1515 no acaba d'omplir del tot sí que pot fer servir de pont entre ambdues dades, cosa que fa que la seva consulta sigui essencial.

A més una errada en la transcripció o una interpretació equivocada d'un cognom per la manca de coneixement d'un territori o població pot fer que un cognom sigui localitzat o no, per tant seria sempre recomanable anar directament a la font original dels nostres estudis.

Per tot això, us poso a continuació 2 annexos:

- I. **Annex I.** És un índex on trobareu les vegueries en què està repartit el Fogatge i la imatge vinculada a la vegueria que voleu cercar.
- II. **Annex II:** Consulta ràpida del Fogatge de 1515, l'he dividida en 2 apartats. El primer una guia *pas a pas* de com trobar el Fogatge de 1515 dins la pàgina web i el segon de com visualitzar d'una manera més àgil el contingut i la seva consulta. (Després d'entrar-hi una o dues vegades ja no us farà falta, però us servirà de recordatori de com fer-ho).

Per acabar sols desitjar-vos que en gaudiu força.

Jordi Plana Tomàs

Soci núm. 783

Annex I:
Índex del Fogatge de 1515

Vegueria i/o població	Imatge
Ciutat de Barcelona	41
Vegueria de Barcelona	119
Vegueria de Vilafranca	181
Vila i Col·lecta d'Igualada	211
Vegueria de Manresa	223
Vila i Col·lecta de Berga	243
Vila i Col·lecta de Ripoll	255
Vegueria de Vic	261
Vegueria de Lleida	289
Vegueria de Tàrraga	333
Vegueria de Cervera	351
Ducat de Cardona (de la Vegueria de Cervera i altres Vegueries)	371
Vegueria de Tarragona	407
Vegueria de Montblanc	461
Vegueria de Tortosa	493
Ciutat i Col·lecta de Balaguer	537
Vila i Col·lecta de la Seu i Urgell	555
Compte i Pallars (Tremp i Col·lecta)	561
Vila i Col·lecta d'Agramunt	609
Vegueria de Girona	621
Comptat d'Empúries	743
Vegueria de Camprodon	749
Comptats de Rosselló i Cerdanya	775
Ciutat de Elna i Col·lecta	837
Vilafranca del Conflent	875
Puigcerdà	889

Annex II

Accés al Fogatge 1515. (Format digital)

Entrar a la pàgina web de PARES <http://pares.mcu.es>

- 1.- Feu una *Búsqueda avanzada* al menú de la capçalera.
- 2.- Situeu-vos a: "*Búsqueda avanzada*" i poseu literalment el text següent:
Fogaje general de Cataluña
- 3.- Situeu-vos a: "*Filtro por archivo*"
 - Desplegueu *Archivo* i marqueu *Archivo de la Corona de Aragón*
 - Desplegueu *Clasificación* i marqueu *Real Patrimonio*
 - Desplegueu *Fondo* i marqueu *Archivo del Real Patrimonio de Cataluña*
4. Cliqueu: *Buscar*

The image shows a screenshot of the PARES website search interface. The page is titled "PORTAL DE ARCHIVOS ESPAÑOLES" and features a navigation menu with options: "Presentación", "Búsqueda Sencilla", "Búsqueda Avanzada", "Inventario Dinámico", and "Monográfico". A blue circle highlights the "Búsqueda Avanzada" option, with a blue arrow pointing to a box containing the number "1".

Below the navigation menu, the search form is displayed. The "BÚSQUEDA AVANZADA" section has a search box containing the text "Fogaje general de Cataluña". A blue circle highlights this search box, with a blue arrow pointing to a box containing the number "2".

The "FILTRO POR ARCHIVO" section contains three dropdown menus: "Archivo" (set to "Archivo de la Corona de Aragón"), "Clasificación" (set to "REAL PATRIMONIO"), and "Fondo" (set to "Archivo del Real Patrimonio de Cataluña"). A blue circle highlights these three dropdown menus, with a blue arrow pointing to a box containing the number "3".

The "FILTRO POR SIGNATURA" section has a "Signatura" input field and a "Seleccionar" button. Below it are radio buttons for "Búsqueda por Signatura exacta" and "Búsqueda por Signatura incompleta".

The "FILTRO POR INDICES DE DESCRIPCIÓN" section has a "Categoría" dropdown (set to "Todas"), a "Nombre" input field, and a "Buscar Índice" button. Below it are radio buttons for "Búsqueda exacta" and "Búsqueda aproximada".

At the bottom, the "NÚMERO DE RESULTADOS" section has radio buttons for "Mostrar 100 más relevantes" and "Mostrar todos paginados (Proceso más lento a mayor número de resultados)". A blue circle highlights the "Limpiar formulario" and "Buscar" buttons, with a blue arrow pointing to a box containing the number "4".

5. S'obrirà la següent pàgina, i ara sols heu de clicar la imatge de la càmera que hi ha a la dreta i ja en tindreu l'accés. (també teniu accés al fogatge del 1497)

GOBIERNO DE ESPAÑA MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE

PARES
PORTAL DE ARCHIVOS ESPAÑOLES

Presentación Búsqueda Sencilla **Búsqueda Avanzada** Inventario Dinámico Monográficos Recursos

Ayuda Agenda Atrás

3 resultados encontrados: Resultados de la búsqueda con el texto **Fogaje general de Cataluña**, en el Archivo **Archivo de la Corona de Aragón**, dentro de **Archivo del Real Patrimonio de Cataluña**

Filtrar por Nivel Inferior:
Niveles Inferiores

Enviar a Agenda Filtrar

	TÍTULO	SIGNATURA	FECHA CREACIÓN	FECHA FORMACIÓN	DIG.
☐	Fogaje general de Cataluña	ACA.REAL.PATRIMONIO.MAESTRE RACIONAL.Volumenes,Serie General,2969	1497		
☐	Fogaje general de Cataluña	ACA.REAL.PATRIMONIO.MAESTRE RACIONAL.Volumenes,Serie General,2968	1515		
☐	Fogaje general de Cataluña por obispos según el número acordado en las Cortes Generales de Barcelona de 1378	ACA.REAL.PATRIMONIO.MAESTRE RACIONAL.Volumenes,Serie General,2591	1378		

Ayuda:
En esta pantalla puede consultar la lista de unidades (máximo 100) obtenidas en la búsqueda. Puede acotar la lista buscando por algún término (botón Filtrar), o bien seleccionando de la lista desplegable uno de los niveles inferiores, para mostrar solamente sus unidades. Para ordenar la lista por una columna pulse sobre su cabecera (una vez, ordenación ascendente; segunda vez, ordenación descendente). El botón con el texto Enviar a Agenda, seleccionando la casilla que aparece a la izquierda de cada unidad y pulsando sobre dicho botón nos enviaremos esas unidades a nuestra Agenda del investigador.

© Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

W3C WAI-ARIA WCAG 1.0 Recursos RSS disponibles

Ara ja esteu dins el llibre...

GOBIERNO DE ESPAÑA MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE

PARES
PORTAL DE ARCHIVOS ESPAÑOLES

Presentación Búsqueda Sencilla **Búsqueda Avanzada** Inventario Dinámico Monográficos Recursos

Agenda Atrás

Fogaje general de Cataluña
Archivo de la Corona de Aragón,ACA.REAL.PATRIMONIO.MAESTRE RACIONAL.Volumenes,Serie General,2968

1-8 imágenes de 914

Elegir de la lista: Selección una imagen...

O ver imagen nº:

Imagen Núm. 1 Imagen Núm. 2
Imagen Núm. 3 Imagen Núm. 4
Imagen Núm. 5 Imagen Núm. 6
Imagen Núm. 7 Imagen Núm. 8

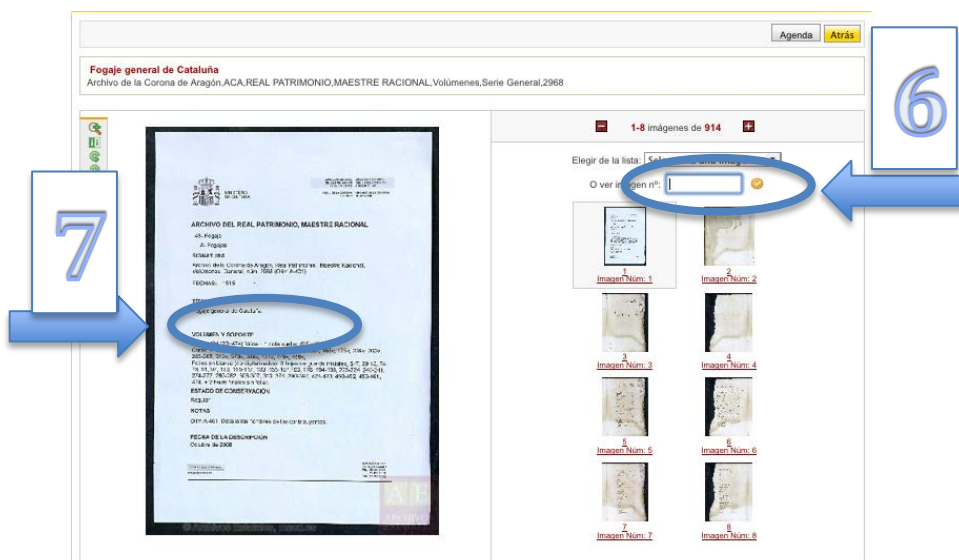
© Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

W3C WAI-ARIA WCAG 1.0 Recursos RSS disponibles

Podeu anar endavant, enrere, anar a una pàgina en concret...

6.- Per anar a la pàgina que desitgeu

7.- Per visualitzar la pàgina més gran (clickeu dins la pàgina)

8.- Per moure's davant i darrera de les pàgines del llibre

9.- Hi ha dos llocs per tornar a anar a una pàgina en concret (clickeu Atràs)

